პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

შაბათი, 15 აგვისტო 1925 წ.

წელიწადი მეხუთე ფასი 3 კ.—თვიურად 60 კ.

წითელი არმიელი

183 (881) | 1 და 2 ქართული მსრ. დივ. პოლიტ-განყოფილების ყოველდღიური გაზეთი | რედაქც. მისამართი: ტფ., ევანგულოვის ქუჩა ელხმენი 2—24 განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომპ. სტრ.

გერმანიის მუშათა დელეგაციამ ღირსეულად შეაფასა ჩვენი სინამდვილე.

გერმანიის დელეგაციამ დაასრულა თავისი მოგზაურობა საქართველოში. გამოთხოვებისას მან მიმართა მოწოდებით საქართველოს მუშებს და გლეხებს.

ეს მოწოდება კიდევ ერთი სტატკი ლახვარია ყველა იმათ თავზე, ვინც ათასგვარ ჭორებს და პროვოკაციულ ხმებს ავრცელებს საბჭოთა საქართველოს შესახებ.

გერმანიის მუშათა დელეგაციამ სულ ათიოდე დღე დაჰყო ჩვენს ქვეყანაში. მან მოიარა საბჭოთა საქართველოს ყველა მნიშვნელოვანი კუთხეები და როგორც თვით დელეგაცია აცხადებს ამ კვირა ნახევარში სავსებით გაეცნო ჩვენს ცხოვრებას და სინამდვილეს.

როგორია ეს სინამდვილე: „ჩვენ საშუალება გვქონდა დავრწმუნებულიყავით, რომ თქვენს ქვეყანას აქვს სრული ეროვნული თავისუფლება, რომ თქვენი ქვეყნის მთავრობა და ხელმძღვანელი ორგანოები ადგილობრივი მცხოვრებლების ნებით და თქვენი მტრების ღალატობა თქვენი ქვეყნის ოკუპაციის შესახებ მოსკოვის მთავრობის მიერ მთლიანად სიყალბე აღმოჩნდა.

ოკუპაცია კი არა, არამედ მჭიდრო თანამშრომლობა საბჭოთა კავშირთან,—აი რა დავინახეთ ჩვენ“.

არა გვგონია ამ სიტყვების შემდეგ კარგ გუნებაზე დადგენ გერმანიის მენშევიკები და საერთოდ ყველა ქვეყნის სოციალ-გამყიდველები, რომლებიც დღიდან საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა საქართველოში მუდამ ჩაჩიჩინებდნენ საზღვარ-გარეთის მუშათა კლასს იმის შესახებ, რომ საქართველო თითქოს, დამონავებულია მოსკოვის, „წითელი იმპერიალიზმის“ მიერო. ეხლა ამ მუშების დელეგატები საქვეყნოდ აღვიარებენ, რომ ყოველივე ეს, რასაც სოციალ დემოკრატია ავრცელებდა საბჭოთა საქართველოზე, სრული სიყალბეა და სინამდვილეს არ შეეფერებაო.

ცხადია გერმანიის მუშათა დელეგაციის ამ განცხადებას აღშფოთებით და დარბლის ყრით შეხვდება მთელი გამყიდველთა ბანაკი. ეს გათვალის წინებული აქვს გერმანიის დელეგაციასაც.

„ეხვი არ გვეპარება იმაში, ამბობს ის თავის მოწოდებაში, რომ ჩვენი მტრები ჩვენ მოსყიდულებათ გამოგვაცხადებენ, მაგრამ ეს ხელს არ შეგვაშლის ვიბრძოლოთ მუშათა საქმისათვისო“.

გერმანელი ამხანაგები პატიოსან სიტყვას გვაძლევენ, რომ ისინი სრულ სიმართლეს ეტყვიან ჩვენ შესახებ. „ჩვენ პირობას გაძლევთ, რომ გერმანიაში დაბრუნების შემდეგ, მიუხედავათ ყველა მოსალოდნელი დაბრკოლებებისა, ჩვენ ვიტყვით სიმართლეს თქვენი ქვეყნის შესახებ“.

ჩვენ ღრმად დარწმუნებული ვართ, რომ ისინი პირნათლად შეასრულებენ თავისი დაპირებას და მით ხელს შეუწყობენ დასავლეთის და ჩვენ ქვეყნის მუშათა კლასის უფრო მჭიდროთ დაახლოებას და კავშირებას.

„ჩეხიის გურუსუაზიის ზრახვები“.

„იზვესტიას“ წერილი.

ამ სათაურით გაზეთ „იზვესტიაში“ მოთავსებულია მოწინავე წერილი, რომელშიაც ნათქვამია:

„ამ დღეებში გაზ. „იზვესტია“ სწერდა იმ ცილისწამებისა და სიცრუის კამპანიის შესახებ, რომელსაც აწარმოებენ ჩეხიის ბურჟუაზიული გაზეთები საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ.

ამ კამპანიამ ამ ჟამად შეისცვალა მისამართი და მიიღო უფრო მარტივი ფორმა. გაზეთები ბრალს სდებენ უკვე არა საბჭოთა მთავრობას, არამედ კომუნისტურ ინტერნაციონალს, რომელსაც თითქოს მოეწყოს ორგანიზაცია ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის პრეზიდენტ მასარიკის მოკვლისათვის.

ჩვენ, როგორც არა კომუნისტურ ინტერნაციონალის ორგანოს, უფლება გვაქვს მივუთითოთ, თუ სანამდი შეუძლია მივიდენ ბურჟუაზიული გაზეთები მომავალ არჩევნებზე დამარცხების შიშით.

კომინტერნის პარტიების 6 წლის განვითარების განმავლობაში არ ყოფილა შემთხვევა, რომ ადგილი ჰქონებოდეს პოლიტიკურ ტერორს.

არავად და არასოდეს, არც ერთ პოლიტიკურსა და ტაქტიკურ რეზოლიუციაში, არც ერთ კომინტერნის პარტიას არ გამოუთქვამს აზრათ, რომ შეიძლება კერძო ტერორების საშუალებით ჩამოგდებულ იქნას კაპიტალისტური მთავრობა, ან და შერყეულ იქნას ის იმდენად, რომ გაადვილდეს აჯანყება.

კომუნისტებს რა ესაჭიროება მასარიკთან ან რად სჭირდება მისი სიკვდილი! რომ კომუნისტური პარტია ამ საქმეებდა მასარიკის მოკვლისთვის ორგანიზაციას, ან ფიქრობდა მასზეო—ყოველივე ამის მტკიცება სჭირდება ჩეხიის ბურჟუაზიას, რათა თვალები აუბას ამომრჩევლებს და ისარგებლოს კენჭის ყრის დროს.

ჩეხიის კომუნისტური პარტია, უეჭველია, შესძლებს მოიგერიოს ასეთი იერიშები და გაჰფანტოს მის გარშემო მტრების მიერ შექმნილი ბურუსი.

მტრებისა და გამცემლების, ერთი მუჭა შეთქმულთა—კაპიტალისტების ყოველგვარი დონისძიება ამაოა.

ამაო იქნება აგრეთვე ცდები, რათა ჭორების ახალი კამპანიებით გააჯანყონ საბჭოთა კავშირის იერიდიულად ცნობა ჩეხო-სლოვაკიის რესპუბლიკის მიერ“.

ახალი რადიო-ამბები

ინგლისის მთავრობამ მოიწონა შეთანხმება ბრიანსა და ჩემბერლენს შორის.

რეიტერის სააგენტო იტყობინება, რომ ინგლისის მთავრობამ მოიწონა სავსებით საფრანგეთისა და ინგლისის მინისტრებს, ბრიანსა და ჩემბერლენს შორის შეთანხმება საგარანტიო საკითხის გარშემო.

გერმანიის გაზეთები ლონდონის თათბირის შესახებ.

მოლაპარაკება წარმატებითი იქნება, თუ რომ გერმანიას ანგარიშს გაუწევენ.

გერმანიის დემოკრატიული გაზეთები, რომლებიც მხარს უჭერდენ საგარანტიო ხელშეკრულებას, არაფერს არ ამბობენ ბრიანისა და ჩემბერლენის თათბირის შედეგების შესახებ.

გაზეთ „ბერლინერ ტაგებლატტი“ აღნიშნავს, რომ ჩემბერლენმა და ბრიანმა სრულიად დამაბრკოლეს გერმანიის წინადადებები საგარანტიო კონფერენციის მოწვევის შესახებ.

ნაციონალისტების გაზეთი „დეიტშე ტაგეციტუნგი“ აღნიშნავს, რომ როგორც ლონდონის თათბირიდან ჩანს კიდევ არ მოწყიფებული დრო საგარანტიო ხელშეკრულებისთვის.

მოლაპარაკების წარმატება შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაშ, თუ რომ მოკავშირე მთავრობები სავსებით გაუწევენ ანგარიშს გერმანიას.

არაბთა მღელვარება ინგლისელების წინააღმდეგ.

არაბეთში დიდი მღელვარება გამოიწვია ინგლისელების მიერ არაბთა ქალაქ ჰაჭის დაკავებამ. ბედუინთა ტომები სასტიკ პროტესტს აცხადებენ ძალმომრეობის წინააღმდეგ და იმუქრებიან გეჯასის რკინისგზაზე თავდასხმით, თუ რომ მას ინგლისელები დაიკავებენ. საპროტესტო მოძრაობა ვრცელდება აგრეთვე ტრანსიორდანიასა და პალესტინაში.

რევოლიუციონური მოძრაობა ტრანსიორდანიაში.

არაბები იბრძვიან საბჭოთა წესწყობილების დამყარებისთვის.

ტრანსიორდანიაში მყოფ მრავალრიცხოვან ჩერქეზთა მოსახლეობაში სწარმოებს ფართე მოძრაობა საბჭოთა კავშირში გადასახლებისთვის, სადაც ჩერქეზები სარგებლობენ ეროვნულ თავისუფლებით.

ტრანსიორდანის არაბებს შორის ვრცელდება რევოლიუციონური მოძრაობა, რომელიც მიმართულია არსებული წესწყობილების წინააღმდეგ და საბჭოთა ძალა-უფლების დასამყარებლად. მთავრობამ მიიღო სასტიკი ზომები ამ მოძრაობის წინააღმდეგ.

დააპატიმრეს მრავალი პროპაგანდისტი და გადაასახლეს.

რას მოითხოვენ სირიის მშრომელები.

საფრანგეთის წარმომადგენელს ბრიუნეს სირიაში ყოფნის დროს მუშათა დელეგაციამ წარუდგინა შემდეგი მოთხოვნილებანი: გადასახადების შემსუბუქება, შრომის დაცვა, სასწავლებლების აგება, მოხელეების პოროტმოქმედებათა აღმოფხვრა და აგრეთვე სირიის რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის შექმნა.

ცალმხრივი ამნისტია.

კომუნისტური პარტია განაგრძობს ბრძოლას სრული ამნისტიისთვის.

გერმანიის რეიხსტაგმა მიიღო ამნისტია, რომელიც თვით დემოკრატიული ორატორების განცხადებითაც კი ხელსაყრელია მხოლოდ მემარჯვენე ბანაკის პირთათვის.

კომუნისტების წინადადებები სულ ყველა უარყოფილ იქნა.

კომფრაქციამ განაცხადა, რომ პოლიტპატიმრებმა წინადადება მისცეს რეიხსტაგის კომუნისტ დეპუტატებს არ მისცენ ხმა ნაწილობრივ ამნისტიას, ვინაიდან ისინი დასტოვებენ ციხეებს მხოლოდ დანარჩენ პოლიტპატიმრებთან ერთად.

კომუნისტური პარტია განაგრძობს ბრძოლას სრული ამნისტიისთვის.

ორშაბათს, 17 აგვისტოს, საღამოს 6 საათზე, ტფილისის აღმასკომის დარბაზში დანიშნულია ტფილისის აღმასკომის პლენუმის სხდომა.

დ ღ ი ს წ ე ს რ ი გ ი:

1. მოხსენება ტფილისის მაზრაში კოოპერაციის მდგომარეობის შესახებ.
2. მოხსენება საზოგადო სამუშაოების მსვლელობის შესახებ.
3. მიმდინარე საკითხები.

ყველა წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა აღნიშნულ დროზე.

პ რ ე ზ ი დ ი უ მი.

გერმანიის მუშათა დელეგაციის დეკლარაცია.

საქართველოდან დაბრუნებისას გერმანიის მუშათა დელეგაციამ გამოაქვეყნა შემდეგი დეკლარაცია.

საქართ. მუშებს და გლეხებს

ᲫᲕᲘᲠᲤᲐᲡᲝ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲔᲑᲝᲛᲪ!

დღეს ჩვენ ვტოვებთ თქვენს ქვეყანას. გიცხადებთ მხურვალე მადლობას გულითადი მიღებისათვის და იმ დიდი სიმპატიისათვის, რომელიც თქვენ გამოიჩინეთ ჩვენდამი.

საქართველო წარმოადგენდა ისეთ ადგილს, რომელიც ყველაზე უფრო იზიდავდა გერმანიის დელეგაციას. გერმანიის დისკუსია თქვენი ქვეყნის შესახებ მეტად მწვავე იყო და ცილისწამება კი მის შესახებ მეტად უჩვეულო. ამის გამო ჩვენ კვირა ხანგრძლივ მოულოდნელ თქვენი ქვეყნის შესწავლას. ჩვენ არ დავკმაყოფილდით მარტო თქვენი დედა ქალაქ თბილისით, ჩვენ ვეცანით აგრეთვე აბარისტანის და აფხაზეთის რესპუბლიკებში და თქვენი ქვეყნის სხვა ადგილებში.

ჩვენ საშუალება გვქონდა დავრწმუნებულიყავით, რომ თქვენს ქვეყანას აქვს სრული ნაციონალური თავისუფლება, რომ თქვენი ქვეყნის მთავრობა და ხელმძღვანელი ორგანოები ადგილობრივი მცხოვრებლების ხელშია და თქვენი მტრების ლაყბობა თქვენი ქვეყნის ოკუპაციის შესახებ მოსკოვის მთავრობის მოლიანად სიყალბე აღმოჩნდა. ოკუპაცია კი არა, არამედ მჭიდრო თანამშრომლობა საბჭოთა კავშირთან,—ისა რაც დავინახეთ ჩვენ. ჩვენ საშუალება გვქონდა დავრწმუნებულიყავით იმ დიდ დახმარებაში, რომელსაც გაწევს თქვენ რუსეთის მთავრობა ელექტრო-სადგურების, რკინიგზების, წარმოების და სხვათამოწყობით.

შემდეგ ჩვენ გამოვარკვიეთ, რომ ეროვნულ უმცირესობას, რომლებიც მრავალთა სტხოვრობენ თქვენს ქვეყანაში, მინიჭებული აქვთ სრული ნაციონალური დამოუკიდებლობა და ავტონომია, რაც წინეთ არ იყო, და რომ სისხლისმღვრელი შეტაკებანი, რომელიც წინეთ ყოველდღიური მოვლენა იყო ცალკე ეროვნებათა შორის,—ეხლა გაქრა.

სრულიად ურყევი ფაქტია—და ეს დადასტურეს ციხეში მყოფმა მენშევიკებმა,—რომ არსებული მთავრობა და საქართველოს თანამშრომლობა საბჭოთა რუსეთთან საქართველოს ნამდვილი დამოუკიდებლობის ერთად-ერთი გარანტიაა.

ყოველ მოაზროვნე მუშისათვის ნათელია, რომ ანტანტა, რომელსაც ხელში უნდოდა ჩაეგდო ბაქოს ნავთის წყაროები, ვერასოდეს ვერ მისცემდა საქართველოს ისეთ დამოუკიდებლობას.

ჩვენ პირადათ ვესაუბრეთ მრავალ მუშებს (მათ შორის გერმანელ მუშებსაც), ჩვენ ვეცანით გერმანელ კოლონისტების სოფლებში. ჩვენ მივიღეთ მტკიცე და პატიოსნი რწმენა, რომ გლეხების უმრავლესობა, რომელმაც მთავრობისაგან მიიღეს მსხვილი მემამულეების მიწები და აგრეთვე მუშები, რომლებიც ეხლა თვითონ გაწაგებენ წინანდელი კაპიტალისტების წარმოებებს და რომლებსაც აქვთ ნამდვილი და მტკიცე 8 საათის სამუშაო დღე,—ყველა ისინი მხარს უჭერენ საქართველოს ეხლანდელ მთავრობას, რომელიც მუდამ და წარმატებით ზრუნავს გლეხების კულტურულ და მატერიალურ მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს წარმატებითი ბრძოლა წერა-კითხვის უცოდინარობის წინააღმდეგ ნაციონალური სკოლების მოწყობის და შექმნის გზით.

ჩვენთვის საინტერესო იყო აგრეთვე დავწმუნებულიყავით იმაში, რომ მცირე ეროვნებათა პრინციპების მთრობის ისეთივე მკაფიოთ გამოხატული მასიური ხასიათი აქვს, როგორც რუსეთში.

როდესაც ჩვენ ვთვალიერებდით დასასვენებელ სახლებს, ჩვენი უურადღება მიიპყრო ღრმა და საფუძვლიანმა განსხვავებამ თქვენს პროლეტარულ სახელმწიფოსა და დასავლეთის ეგრეწოდებულ დემოკრატიულ ქვეყნებს შორის.

ჩვენ შინატორიუმი და დასასვენებელი სახლები უპირველეს ყოვლისა არსებობენ კაპიტალისტებისა და მუშათხოვრებისათვის, თქვენში კი მუშებისთვის.

შემდეგ თქვენი დიდ მიღწევად უნდა ჩაითვალოს ის, რომ თქვენ გაათავისუფლეთ ქალი მრავალ-საუკუნოებრივი მონობისაგან და გახადეთ ის სახოგადოების სრულუფლებიან წევრად.

ჩვენ, გერმანელები, განსაკუთრებით გვგაკვირვა იმ მშვიდობა სოლიდარობამ, რომელიც არსებობს თქვენი ქვეყნის მუშებსა და გლეხებს შორის.

ჩვენ ვიყავით აგრეთვე თქვენს ციხეებში, სადაც ვესაუბრეთ დაპატიმრებულ მენშევიკებს. ყველაფერი ის, რაც ჩვენ იქ ვნახეთ, სავსებით შეეფერება იმას, რაც ვნახეთ სხვა ადგილებში და რაზედაც ჩვენს აზრს გამოვსთქვამთ სპეციალურ ანგარიშში.

სხვა ყველა დანარჩენი ცნობები, რომლებსაც ავრცელებს ბურჟუაზიული პრესა თქვენი ქვეყნის შესახებ მთელს მსოფლიოში და რომლებსაც სამუშაროდ ნაწილობრივ ბეჭდავენ სოციალ-დემოკრატიული გაზეთებიც, ყალბია.

ჩვენ არ ვმალავთ, რომ თქვენ ჯერ კიდევ ბევრი რამ უნდა გააკეთოთ, რომ თქვენ მხოლოდ ეხლა იწყებთ აღმშენებლობას და თქვენს წინაშე ჯერ კიდევ დიდი სამუშაოა კულტურულ სფეროში. მაგრამ ჩვენ ამასთანავე აღვნიშნავთ, რომ თქვენ გაკეთეთ ყველაფერი ის, რაც ადამიანის შესაძლებლობის ფარგლებში იყო იმისათვის, რომ ცხოვრებაში გაგეტარებინათ მარქსის და ენგელსის მოძღვრება.

წასვლის წინ ჩვენ ერთხელ კიდევ გისურვებთ გამარჯვების თქვენს სოციალისტურ აღმშენებლობაში. ჩვენ პირობას გაძლევთ, რომ გერმანიაში დაბრუნების შემდეგ, მიუხედავად ყველა მოსალოდნელი დაბრკოლებისა, ჩვენ ვიტყვით სიმართლეს თქვენი ქვეყნის შესახებ.

ეჭვი არ გვეპარება იმაში, რომ ჩვენი მტრები ჩვენ მოსყიდულებათ გამოგვაცხადებენ, მაგრამ ეს ხელს არ შეგვშლის ვიბრძოლოთ მუშათა საქმისთვის.

ჩვენ გემშვიდობებით თქვენ იმ იმედით, რომ გერმანიის მუშათა კლასისთვის შორს არ არის ის დღე, როდესაც ის, როგორც გაბატონებული კლასი, შესძლებს ძმური ხელი გაუწოდოს საქართველოს პროლეტარიატს.

გერმანიის მუშათა დელეგაციის საქართველოს ჯგუფის სახელით ბ. ᲛᲔᲚᲔ.

პრეზიდიუმი ბ. ᲑᲐᲫ.

Ვ. ᲑᲔᲜᲔᲕᲘᲪ.

თბილისი

1925 წლის 13 აგვისტო.

სამხედრო საქმე მომავალ მანევრებისთვის.

მანევრებში მონაწილეობისთვის შეკრებილ ჯარებში ინიშნებიან მანევრების ხელმძღვანელები და მომრიგებლები (მხედრულები).

ორმხრივ მანევრში მონაწილე ჯარები ღებულობენ მანევრების მთავარ ხელმძღვანელი საგან სახელწოდებას, რომელიც მანევრის დასრულებამდე არ იცვლება. ეს სახელწოდება მდგომარეობს მასში, რომ ერთ მხარეს ერქმევა მაგ. წითელი მხარე, ხოლო მეორეს „ლურჯი“.

ამასთან წითელ არმიელთა, მეთაურთა, ადმინისტრატიულ სამნო და პოლიტშემადგენლობის გარეგანი განსხვავებისთვის მანევრის მთავარი ხელმძღვანელი აწესებს განმასხვავებელ ფერად ნიშანს (და არა თეთრს), რომელიც მიკერებულ იქნება მკლავზე ხალათის ან ფარაჯის მარჯვენა სახელოზე; ან და მიიმაგრებენ თავზე მწვანე ტოტს და სხვა. განმასხვავებელი ნიშანი უნდა იცოდეს ჯარების ორივე მხარემ. ამას გარდა მანევრების წარმოების დროს მეომრებს უნდა ახსოვდეს, რომ არსებობს ერთგვარი წესი, რომლითაც უნდა იხელმძღვანელონ.

ერთი წესთაგანი, რომლის შეუსრულებლობა ზიანს მოუტანს მოსახლეობას—ესაა მოფრთხილება დათესილ მინდვრების, ბაღების, ბოსტნების და სხვა. ამ წესის შინაარსი დგომარეობს იმაში, რომ ნათეს მინდვრებსა და ბოსტნებს უნდა შემოუარონ ჯარებმა და არ გასთელონ ფეხით. თუ რომ ამოცანების მიხედვით აუცილებელი იქნება გავლა ნათესი მინდვრითა და ბოსტნით, იმ შემთხვევაში გავლილ უნდა იქნას ისინი ფთრხილად და შეიძლება არ იქნას დაცული მწყობრის ტაქტიკური ფორმები.

ამასთან უნდა გვახსოვდეს, რომ ნათესი მინდვრები, ბაღები და სხვა გაუვლელ ადგილად (ტბა, ჭაობი და სხვა) არ ჩაითვლება და მეომარმა უნდა იცოდეს, რომ ნამდვილ საბრძოლო პირობებში ის არ გაუფრთხილდება ნათეს მინდვრებს, არამედ გამოიყენებს მათ შენიღბვისა და ფარულად წინსვლის მიზნით.

ყველაფერი ეს უნდა იცოდეს მეომარმა და არ უნდა აურიოს ერთმანეთში სასწავლო მეცადინეობა (მანევრი) და ნამდვილი ბრძოლა, როცა მოსახლეობის ზარალზე ფიქრი არც კი მოგიხდება.

ჯ.

რადარა შაღავათები ენიჭება ფითელ არმიელთა ოჯახებს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადში.

დებულებით მთლიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შესახებ ამ წლის 7 მაისიდან ფართე შეღავათები ენიჭებათ წითელი არმიისა და ფლოტის სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახებს.

ამ წელში წითელ არმიელთა შეღავათების საქმე ისეა მოწყობილი, რომ თვითეულმა, წითელ არმიასა და ფლოტში მოსამსახურემ უნდა მიიღოს შეღავათი. წითელ არმიელთა შეღავათები ამ წელში ვრცელდება მთელ რიგ იმ პირთა ოჯახებზედაც, რომელთაც გასულ წელში არ უსარგებლათ ასეთი შეღავათებით.

წითელ არმიელთა შეღავათებით სარგებლობენ: წითელ არმიაში, საჰაერო და საზღვაო ფლოტში და ამიერკავკასიის საგანგებო კომისიის ჯარებში ნამდვილ სამსახურში მყოფთა მეურნეობანი, 1925 წელში ნამდვილ სამსახურში გამოწვეულთა ოჯახების მეურნეობანი, ბრძოლებში და ომიდან შეკრებილ ინვალიდთა მეურნეობანი; 1925 წლის 15 მარტიდან მარჯვეში, უვადო შეგებულებით ან სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილ მეურნეობანი (ოჯახები), მით უფრო ნაკლები დაბეგრული ერთეული მოდის მშრომელზე და, მაშასადამე, მით უფრო ნაკლები იქნება მეურნეობაზე (ოჯახზე) გადასახადი.

აღნიშნულ პირთა მეურნეობანი, სადაც თითო მშრომელზე მოდის მიწა—და შინაური საქონელი სახნავ-სათესზე გადანაგარიშებით არა უმეტეს დესეტინის სამი მეოთხედისა, თავისუფლდებიან სრულიად მოლიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან, თუ რომ ოჯახში არ დარჩენილა შრომის უნარიანი მამაკაცები; თუ რომ შრომის უნარიანი მამაკაცები არიან ოჯახში, იმ შემთხვევაში მეურნეობა თავისუფლდება ნახევარი გადასახადისაგან, ხოლო მეურნეობანი (ოჯახები), რომელთა შემადგენლობაშიც შედიან ვადის ზევით მსახურ უმცროს მეთაურთა შემადგენლობის პირები, თავისუფლდებიან გადასახადის ორი მესამედისაგან.

ჩამოთვლილ პირთა მეურნეობანი (ოჯახები), რომლებშიაც თითო მშრომელზე მოდის მიწა და შინაური საქონელი სახნავ-სათესზე გადანაგარიშებით არა უმეტეს $1^1/_6$ დესეტინისა, თავისუფლდებიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ნახევრისაგან, თუ რომ ოჯახში არ დარჩენილა შრომის უნარიანი მამაკაცები; ხოლო მეურნეობანი, რომელთა შემადგენლობაში შედიან ვადის ზევით მსახურ უმცროს მეთაურთა შემადგენლობის პირები, თავისუფლდებიან ორი მესამედისაგან.

ჩამოთვლილ პირთა მეურნეობანი (ოჯახები), რომლებშიაც თითო მშრომელზე მოდის მიწა და შინაური საქონელი სახნავ-სათესზე გადანაგარიშებით არა უმეტეს $1^1/_6$ დესეტინისა, თავისუფლდებიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ნახევრისაგან, თუ რომ ოჯახში არ დარჩენილა შრომის უნარიანი მამაკაცები; ხოლო მეურნეობანი, რომელთა შემადგენლობაში შედიან ვადის ზევით მსახურ უმცროს მეთაურთა შემადგენლობის პირები, თავისუფლდებიან ორი მესამედისაგან.

ჩამოთვლილ პირთა მეურნეობანი (ოჯახები), რომლებშიაც თითო მშრომელზე მოდის მიწა და შინაური საქონელი სახნავ-სათესზე გადანაგარიშებით არა უმეტეს $1^1/_6$ დესეტინისა, თავისუფლდებიან სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ნახევრისაგან, თუ რომ ოჯახში არ დარჩენილა შრომის უნარიანი მამაკაცები; ხოლო მეურნეობანი, რომელთა შემადგენლობაში შედიან ვადის ზევით მსახურ უმცროს მეთაურთა შემადგენლობის პირები, თავისუფლდებიან ორი მესამედისაგან.

მეურნეობანი (ოჯახები), რომელთა შემადგენლობაშიც შედიან სწავლებისათვის და შეკრებაზე გაწვეული ტერნაწილების ცვლებად შემადგენლობის პირები, სარგებლობენ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ვადის გადიდებით ერთი თვით დღიდან მათი დაბრუნებისა შეკრებიდან და სწავლებიდან; გაუასახადო პენია (სარგებელი) ამ ხნის განმავლობაში ზედ არ ერთვის.

წითელ არმიელთა შეღავათების მიღებისთვის საჭირო არაა შუამდგომლობის მიცემა გადამხდელთა მხრივ. რომ შეღავათები მიიღონ, საჭიროა: სამსახურის მოწმობა წითელ არმიისა და ფლოტში, მიერკავკასიის საგანგებო კომისიაში და მილიციაში სამსახურის შესახებ; უვადო შეგებულებით, მარჯვეში ან სამსახურიდან სრულიად განთავისუფლების შესახებ; სამხედრო კომისარიატის მოწმობები 1925 წელში ნამდვილ სამხედრო სამსახურში გაწვეულთათვის, ტერნაწილებში სწავლებისთვის ან შეკრებაზე გაწვეულთათვის. სახწავლებლის მოწმობები სამხედრო სკოლების, სამკითხაო პარტსკოლების, კომუნისტურ უნივერსიტეტებისა და მუშფაკების მსმენელთათვის; სოციალურ უზრუნველყოფის ორგანოების, რომ ის ეკუთვნის სახიჩრობის გამო ამა თუ იმ ჯგუფს (სამოქალაქო და იმპერიალისტურ ომების სახიჩრათათვის).

შეღავათები ენიჭებათ გადასახადის გამონაგარიშების დროსვე.

ზემო ჩამოთვლით პირთა განსაკუთრებული მდგომარეობა, რომლებსაც ენიჭებათ წითელ-არმიელთა შეღავათები, მოითხოვს განსაკუთრებულ უურადღებასა და მზრუნველობას მათი ოჯახებისადმი საგადასახადო აპარატის მხრივ.

აქ უნდა აღინიშნოს, რომ წარსულ წლებში წითელ-არმიელთა ოჯახებისათვის მინიჭებულ შეღავათების ცხოვრებაში გატარებას ნაკლები უურადღება ექცეოდა ადგილობრივ ხელისუფლებისა და საგადასახადო ორგანოების მხრივ.

საჭიროა ამ არა ნორმალურ მდგომარეობას ამ თავითვე ძირშივე მოეღოს ბოლო და წითელ-არმიელთა ოჯახებზე მინიჭებული შეღავათები სისწორით და სავსებით გატარებულ იქმნას ცხოვრებაში.

ამის შესრულება აგრეთვე დიდათ დამოკიდებულია ჩვენი ნაწილების ხელმძღვანელებისაგან, რომელებმაც ყოველმხრივ უნდა იზრუნონ ამ შეღავათების განხორციელებისათვის.

ჩვენს ტერიტორიალურ ნაწილებში

დავუმუშავეთ გლეხებს ყანები.

მე 5 ლეგიონი.

5 აგვისტოს, მე-3 ათასეულის წითელ არმიელები და პოლიტშემადგენლობა გაემგზავრენ სოფელ №-ში გლეხების დასახმარებლად. სამღერთო, მუსიკით შევედით სოფელში.

მთელი სოფელი დიდის აღტაცებით მოგვეგება.

მათ სიხარულს საზღვარი არ ქონდა, როცა გაიგეს ჩვენი მისვლის მიზანი.

გამოკითხვის შემდეგ გამოირკვა, რომ სოფელში არის შვიდი მოსახლე, რომელთაც ესპეროზათ დახმარება.

რამდენიმე საათის შემდეგ მათი ყანები გავთოხნეთ და ისევ სიმღერით და მუსიკით გამოვეშურეთ ბინისკენ.

სამხკორი ბ. ბათიაშვილი.

მეტი ყურადღება სემინარებს.

(მე 4 ლეგ).

მე-4-ხე ლეგიონში არის ქოხ-სამკითხველოს სემინარი. სემინარის პირველად ორჯერ თუ სამჯერ ყველა სმენელები დასწრენ.

ქოხ-სამკითხველოს სემინარის მსმენელთა რიცხვი უდრის 23 კაცს, რომლებიც დიდი სურვილით მეცადინეობენ ყოველ თავისუფალ დროს, მაგრამ თავიეუფალი დროს შოვნა თანდათან ეძნელებათ ერთ დღეს მოდიოდენ სამეცადინოთ პირველი ნახევარი, მეორეთ მეორე ნახევარი, რადგან ყოველ მეორე დღეს უხდებათ განწესებაში გასვლა და ასე ამ ნაირად ქოხ-სამკითხველოს სემინარზე მეცადინეობა შეფერხდა. რასაკვირველია, ყველა ნაწილებში ასე არ ხდება.

მაგალითად მე-6 ტერლეგიონში სემინარზე სამეცადინო საათები გამოყოფილია განსაკუთრებით და მეცადინეობაც სწარმოებს სისტემატიურად. ჩვენთან კი ეს საქმე ჯერ-ჯერობით ვერ არის მოგვარებული, რომ კვირაში, მეტი თუ არა, სამი საათი მაინც დაეთმოთ ქოხ-სამკითხველოს სემინარისთვის.

აუცილებელ ყურადღების მიპყრობას თხოულობენ დღეს სემინარები და მას უნდა მიექცეს ჯეროვანი ყურადღება. კარგი იქნება თუ ამ ნაკლს როგორც ჩვენთან, ისე სხვა ნაწილებში მოლო მოეღება.

ბიბლიოთეკარი.

დავათვალიერეთ ელექტრონის სადგური.

მე-6 ლეგიონი.

ამას წინად მე-6 ლეგიონის წითელ-არმიელების ერთი ნაწილი წაიყვანეს ტრამვაის ელექტრო სადგურის დასათვალიერებლად, ამ დღეში კი მეორე ნაწილი. სალამოს ექვს საათზე გავემგზავრეთ ელექტრონის სადგურზე. ექსკურსიას ხელმძღვანელობდა ამხ. გვიჩია. სადგურის მუშები სიხარულით მოგვეგებენ. დავათვალიერეთ მთელი სადგური. უფროსი მექანიკი გვიხსნიდა ყოველივე მასალების დამზადება და მიწოდება თათბირმა დაადგინა, გამოცემული იქნას ლეგიონის კლუბის სახელით კრებული, რომელშიაც უნდა იქნეს მოთავსებული ადგილობრივ დამუშავებული და ნათარგმნი პიესები. წ. არმიელები უნდა დებულობდენ უშუალო მონაწილეობას ჟურნალის გამოცემაში.

სათითოდ ყოველი მანქანის მნიშვნელობას და თუ რა როლს ასრულებს ის საერთო მუშაობის მიმდინარეობაში. ჩვენთან იყვნენ თათარი წითელ-არმიელები, რომელთაც თაორულად უხსნიდა ერთი მუშა.

სადგურის დათვალიერებამ კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა ცვლაბედელებზე.

სამხკორი პალიასტომის ტბა.

მოახლოვდა აღლუმების დრო.

მე-3 ლეგიონი.

უკვე მოახლოვდა აღლუმების დრო, ჩვენი ლეგიონი დიდის ენერგიით ემზადება ამისათვის. საამისო მოხდა პარტ-პოლიტმუშაკთა თათბირი.

თათბირმა გამოიმუშავა პრაქტიკული ნაბიჯები, რაზედაც უნდა აშენდეს აღლუმებზე მუშაობის გეგმები. სამუშაო გეგმები შეადგინეს ცალ-ცალკე ყველა ორგანიზაციებმა, რომლებიც ერთვიან ბ. კოლექტივს და კლუბს. განსაკუთრებით კლუბი დიდ როლს თავ მაშობს აღლუმების დროს, რომელსაც ბეატროპაგანდის მთელი სიმძიმე აწევს. კლუბიც ემზადება. დრამწრე რეჟისორ. პიესებს ამზადებს, პოლიტ და ლიტ. წრეები ლიტერატურულ გასამართლებისთვის ემზადებიან.

სამხკორთა წრე გამოსცემს კედლის გაზეთებს და სისტემატიურად მიაწოდებს წერილებს ცენტრალურ გაზეთებს აღლუმების მსვლელობის და სოფლებთან დაახლოების შესახებ. გამოყოფილია მკითხველთა და მოსაუბრეთა ჯგუფები, რომლებიც გლეხებთან აწარმოებენ სჯა-ბაასებს.

ბგრეთვე გამოყოფილია კლუბის მიერ ერთი ჯგუფი, რომელსაც ევალება შეისწავლოს სოფლის საკლუბო-სამიზნეოთეკო მუშაობა, ქალთა შორის მუშაობა და აწარმოვონ მათთან საუბრები ამა თუ იმ საკითხებზე.

ასე ემზადება აღლუმებისათვის ჩვენი ლეგიონი.

ს. გეგია.

განაკის ცხოვრება და მუშაობა

საბანაკო ცხოვრებიდან.

ბანაკობა მიიწურა. ბანაკის შარა-გზაზე მრავალნაირი ხალხი მოძრაობს. ძნელია წარმოსადგენად როგორ დაყრუვდება ეს სოფელი, როდესაც ბანაკი ითხლება და მოაგროვაკენიც წავლენ.

მაშინ აღარც იმერელი გლეხები აივლ-ჩაივლიან სოფლის ჭარ-ვარამზე ასე ხმა მაღალი კამათით... სურამის ბაზრობაც შესწყდება და ახლო-მახლო სოფლებში—სიცივე დაისადგურებს!..

დღეს კი—შარა გზაზე დიდი მოძრაობაა.

აგერ, ერთმა გლეხმა ხილი გაყიდა, ტკბილი შეიმსუბუქა. და რადგანაც სურამს მიუახლოვდა, აბგიდან ქალამნები ამოიღო და იცვამს.

—რამდენი ვერსი გამოიარე ძმაბილო? ეკითხება კურსანტი.

—ესე, ოცდახუთს გამოვივლიდი, მიუგო გლეხმა და დაუმატა, რომ—იგი წვრილ-შვილის პატრონია და თუ ქალაქნებს არ გაუფრთხილდება—მეორე წყვილს გვიან ეღირსება.

ასეთ—გოდორ-მოკიდებულმა გლეხმა მრავალმა ჩაიარა.

დილის ათ საათზე წვიმა წამოვიდა და ორი დღის უწვიმარი მიდამო მოირწყო.

ათი წუთით გზაზე მოძრაობა შეწყდა. მზემ კვლავ მოიკრიბა სიცხოველე და მიწაც გააშრო.

შარა-გზა კვლავ ამოძრავდა. აქ ათას-ნაირი ხალხი იარება. მოძრაობა მეტის სისწრაფით სწარმოებს. ბანაკად თავმოყრილი ხალხი მრავალ სხვადასხვა მიმართულებით მიემგზავრება.

შარა-გზა კი მისია—ვინც დღეს არსად მიდის.

აზერბაიჯანის სკოლელები (ნაწილი) №-სკენ მიდიან.

—იქ ცოტას წავინადირებთო, ამბობენ...

ყველაზე ადრე ქართ. მეთაურთა სკოლიდან გაემგზავრენ სათევზაოდ.

აგერ, წითელ-არმიელთა შეკრული ექსკურსია—წიფისაკენ მიემგზავრება. მათ წიუწიდან მომავალი გლეხი ნახეს და ეკითხებიან: თუ იქ—რა უფრო საინტერესოა.

ორად დაჯგუფებული ქართ. კურსანტები სოფლის სამუშაოებზე მიემგზავრებიან. ესენი—პარტიული ამხანაგები და კომკავშირელები არიან; მათში რამოდენიმე უპარტიოც ურევია. თავისი სურვილით სოფელ №-ში მიდიან—უღარიბეს გლეხებს სამუშაოზე უნდა დაეხმარონ.

სპორტიც ემზადება. აზერბაიჯანელებსა და ქართ. სკოლელებს შეჯიბრება აქვთ.

საკლუბო მუშაკებსაც არა სძინავთ: ემზადებიან, ჯგუფებად ირაზმებიან და კულტურულად (საკლუბო მუშაობის მასალებით) შეიარაღებულნი—სოფლისაკენ მიემგზავრებიან.

№-ში მიმავალ ბიჭებშიაც არიან ისეთნი, რომელთაც შეუძლიათ გლეხებს თანამედროვე მდგომარეობა გაუკრკვიონ; კუპლეტები, ლექსები და სცენები წაუკითხონ, გლეხები გაამხიარულონ, მაგრამ მათი—სადღეისო მოქმედების პირველი მუხლი—უანაში მუშაობაა, ესენი—ყველაზე ადრე გაემგზავრენ სოფლებისაკენ.

მათ მიჰყვნენ: ექსკურსანტები, შვებულების ხალხი და კლუბის მუშაკები, რომლებიც დანიშნულ სოფლებისაკენ სასულე ორკესტრით გაემგზავრენ.

მთელი ეს მოძრაობა და საქმიანობა პოლიტიკურ-ულტურული მუშაობისაფვი სიყვარულის გამღვივებელი და გამამხნევებელია.

მეტად ნაყოფიერი და ლამაზია კოლექტიური მუშაობა.

სამხკორი ჩვენი.

კულტურულ ფრონტზე.

მე-3 ლეგიონი.

მე-3 ლეგიონი დიდი ხანი არის, რაც ორგანიზაციულად ჩამოყალიბდა, მაგრამ მიუხედავად ამისა მან ბევრი რამეს გაკეთება შესძლო კულტურულ ფრონტზე. ამ დღეებში ლეგიონში მოხდა კლუბის გამგეობის, წრის ხელმძღვანელების და რედ-კოლეგიების თათბირი.

თათბირმა დაადგინა, გამოცემული იქნას ლეგიონის კლუბის სახელით კრებული, რომელშიაც უნდა იქნეს მოთავსებული ადგილობრივ დამუშავებული და ნათარგმნი პიესები. წ. არმიელები უნდა დებულობდენ უშუალო მონაწილეობას ჟურნალის გამოცემაში.

ჩვენც ვვარჯიშობთ.

1-ლი ლეგიონი.

პირველ ლეგიონის მე-6 ასეულის ბანაკად გასვლის შემდეგ წითელ-არმიელები გაორკეცებულ ენერგიით აწარმოებენ ყოველ გვარ მეცადინეობას, როგორც სამხედრო, ისე კულტ. პ. საქმეში, ხშირად გვაქვს პრაქტიკული მეცადინეობა. შევისწავლეთ თუ როგორ უნდა ბრძოლის დროს თავშესაფარი ბინის გაკეთება. ამ დღეებში ჩვენი ასეულის უფროსის ხელმძღვანელობით წავედით მინდვრად ხელის საბრილი უყმბარებით. იქ კარგა ახსნა-განმარტების შემდეგ შეუდექით უყმბარებით ვარჯიშობას, რამაც კარგი შედეგი მოგვიტანა. თავდაპირველად ჩვენი ასეული შესდგებოდა მეტი ნაწილი წერა კითხვის უცოდინარებისაგან მაგრამ დღეს არ ნახავთ ისეთ წითელ არმიელს, რომელმაც არ იცოდეს წერა-კითხვა. ერთი სიტყვით ყველა დაინტერესებულია რომ საერთო განვითარება მივიღო და კარგად შეისწავლოს, ყოველივე ის, რაც მათთვის აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს, სოფლად.

მით უმეტეს ძველი წითელ არმიელები გულ მოდგინეთ სწავლობენ, და უსმენენ პოლიტ-საათს, იძლევიან სხვა და სხვა შეკითხვებს.

სამხკორი იოსი კორძახია.

ასეთები მეტი ჩვენს რიგებში.

ცალკე საავიაციო რაზმი.

კავკასიის წითელ დროშოვან არმიის ცალკე საავიაციო რაზმს მოუვლინა ახალი კომენდანტი ამხ. ვ. გეგეშიძე, რომელიც მოსვლისთანავე ენერგიულად შეუდგა მუშაობას. ცალკე რაზმში საუცხოო წესრიგია და დისციპლინის დარღვევას არ ქონია ადგილი. ასეულში დაცულია სისუფთავე, სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით. ამხ. გეგეშიძის მოსვლის შემდეგ გაცხოველდა მეცადინეობა. დიდი ყურადღება ექცევა წესდების შესწავლას. ყოველ გაშგებაზე საკითხზე გაკვეულ პასუხს აძლევს ამხ. გეგეშიძე. თავისუფალ დროს ის წითელ-არმიელებთან ატარებს და ეხასება მათ სხვა და სხვა საგნებზე.

მადლობის ღირსია ამხ. ასეთი თავდადებული მუშაობისათვის.

მიშელ ხახტალი.

მოგვარეთ ეს საქმე.

„წითელი არმიის და ფლოტის ბაღში“ არის ბიბლიოთეკა.

ბიბლიოთეკის მკითხველთა უმრავლესობას შეადგენენ მოწყეთა და მუშის შვილები. ბიბლიოთეკა იღება დღის 12 საათზე და დილა საღამოს 10 საათამდე. წიგნების გამოცემა ამ ხნის განმავლობაში სულ სწარმოებს. ბაღში შესვლა 6 საათამდე უფასოა, ხოლო 6 საათის შემდეგ კი შესვლა ბაღში ფასიანია ყველასათვის, გარდა წითელ-არმიელებისა.

ხშირად მინახავს კარებთან გაჩერებული ბავშვები წიგნებით ხელში, რომელთაც არ უშვებენ ბიბლიოთეკაში წიგნის გამოსაცვლელად. ბილეთის ასაღები ფული მათ არა აქვთ.

ბიბლიოთეკამ უნდა მოაგვაროს ეს საქმე, რომ ღარიბ მუშის შვილებს ჰქონდეს საშვალება წიგნების გამოცვლის. წინააღმდეგ შემთხვევაში არ იქნება შესრულებული ძვირფასი მასწავლებლის ანდერძი: წიგნები მასას.

სამხკორი ეკალი.

გლეხები დიდი ინტერესით და სიამოვნებით ისმენდენ ამ ცოცხალს და შინაარსიან ინსპექტირებას...

კურსანტები სოფლად ყოფნის დროს დიდი ხალისით ეკიდებიან კულტურულ და პოლიტიკურ მუშაობას. მათი და გლეხობის დამოკიდებულება მეტად კარგია. ხშირად ვისმენთ გლეხობისგან ტკბილ საუბარს სოფლის ჭარ ვარამზე და საჭიროა ახალ ადმშენებლობაზე.

გლეხი კურსანტს და წითელ არმიელს ისე ენდობა და ესაუბრება, რგოორც თავის შვილს.

ეს მუდამ ასეც უნდა იყოს, რადგანაც წითელი არმია მართლადაც—ყველა მშრომელთა მკვიდრი შვილია.

ეს კარგათ ესმით კურსანტებს და მათი მუშაობა გლეხობასთან დიდათ ნაყოფიერია.

სამხკორი ჩ.

კურსანტები გულმოდგინეთ აკლიერებენ სოფლთან კავშირს.

მეთაურთა სკოლა.

ქართულ მეთაურთა კურსანტები დირსეულად ეკიბრებიან სხვებს პირველობაში საკლუბო, სასოფლო და სხვა კულტურულ დარგების მუშაობაში.

მიუხედავად მრავალი ხელშემშლელი მიზეზებისა, კურსანტები მეტად სერიოზულად ეკიდებიან კულტურულ განმანმოლებელ მუშაობას.

ისინი ხშირად ადგენენ საკუთარ ინსპექტირებებს, ისეთ ახალ მიმდინარე საკითხებზე, რომელზედაც ლიტერატურა და მით უმეტეს კლუბი (მასალებით) მეტად ღარიბია.

ამას წინად ქართული სკოლის კურსანტთა ძალებით დევნონის კლუბში გამართა საღამო წარმოდგენა შემდეგი შინაარსით: 1) სოფლის კორესპონდენტი და ახალ-წვეული (წითელ-სასიდილოში) 2) სამხედრო პროპაგანდის ინსპექტირება, 3) „ძღვენს მარჯა“ (პოლიტ-მიმოხილვა გლეხთა თვის) და 4) საკონცერტო განყოფილება.

საღამოს ნაჩვენები ტენდენციით, მაგრამ შინაარსის მხრივ სავსებით დამაკმაყოფილებელი იყო.

მეთაურთა სკოლის კურსანტები ამავე პროგრამით მანეგრების დროს—რამოდენიმე სოფელს გაუმასპინძლდენ.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ.

ᲛᲔ-5 ᲚᲔᲒᲘᲝᲜᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲬᲠᲔᲓᲨᲘ.

1 აგვისტოს შესდგა მე-5 ლეგიონის პირველი და მეოთხე კომუჭრედების გაერთიანებული კრება. კრებას დაესწრენ როგორც პარტიული, ისე უპარტიო ამხანაგები. დღის წესრიგში იდგა შემდეგი საკითხები: 1. საქართველოს ცაკის მეორე სესიის შესახებ, 2. საშეფო კომისიის არჩევა, 3. განცხადებების განხილვა და 4. მიმდინარე საკითხები.

პირველ საკითხზე მოხსენება გააკეთა ამხ. ანდღულაძემ, რომელმაც ფართოდ გაგვაცნო მეორე სესიის დადგენილებები.

საშეფო კომისიის მოვალეობის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა ამხ. ლაღაძე.

განცხადებების განხილვის შემდეგ პარტიის კანდიდატებათ დამტკიცებულ იქნენ ამხანაგები.

საშეფო კომისიაში არჩეულ იქნა ორი ამხანაგი, რომელმაც უნდა აწარმოვონ მუშაობა სოფელთან კავშირის განმტკიცების საქმეში.

წ. ა. **ახალციხელი.**

ᲛᲔ-4 ᲚᲔᲒᲘᲝᲜᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲐᲡᲔᲣᲚᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲬᲠᲔᲓᲨᲘ.

1 აგვისტოს, შესდგა მე-4 ლეგიონის პირველი ასეულის კომუჭრედის ღია კრება. კრებას როგორც პარტიულები, ისე უპარტიო წითელ არმიელებიც დაესწრენ. დღის წესრიგში იდგა შემდეგი საკითხები: 1. მოხსენება კოოპერაციაზე 2. განცხადებების განხილვა და 3. მიმდინარე საკითხები.

პირველ საკითხზე მოხსენება გააკეთა კლუბის გამგემ, რომელმაც გააშუქა კოოპერაციის მნიშვნელობა მუშებისა და გლეხებისთვის. მოხსენების შემდეგ კრებას გამოაქვს შესაფერისი რეზოლიუცია. პარტიაში კანდიდატათ მიღების შესახებ შემოტანილ განცხადებების განხილვა გადაიდო შემდეგი კრებისათვის.

ე. **ჭანტურია.**

ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲔᲑᲐ.

სკოლის გარეშე მუშაკთა მოსამზადებელი კურსები უკვე დამთავრდა 13 აგვისტოს. როგორც ვიცით ამ კურსების დაარსების მიზანი იყო სკოლის გარეშე მუშაკების უკეთ მომზადება. უნდა ითქვას რომ ეს კურსები ძალიან მოკლე ვადიანი იყო (2 თვიანი), მაგრამ მიუხედავათ ამისა მან ბევრი რამ მოგვცა.

13 აგვისტოს მოვაწყვეთ გამოსამშვიდობებელი საღამო, რომელზედაც დაგვესწრენ პოლიტ-სამმართველოს უფროსი ამხ. რატნეკი, მისი მოადგილე და სხვა უფროსი ამხანაგები.

იყვნენ აგრეთვე ჩვენი ხელმძღვანელებიც: ვასილევი, ბარბარინსკი და სხვა.

ამხანაგებმა წარმოსთქვეს გამოსამშვიდობებელი სიტყვები და გვისურვეს ნაყოფიერი მუშაობა. კურსანტების მხრივ სიტყვა წარმოსთქვა ამხ. გალოვჩენკომ, რომელმაც მადლობა გადაუხადა ხელმძღვანელთ კურსანტების სახელით და უსურვა შემდეგისთვისთვისაც ასეთი კურსების დაარსება.

სამხკორი **ეკალი.**

ᲛᲔ-5 ᲐᲡᲔᲣᲚᲘ ᲐᲚᲚᲣᲛᲖᲔ.

1-ლი ლეგიონი.

1-ლ ქართ. მსროლელ ლეგიონის მე-5-თე ასეულში სისტემატიურად მიმდინარეობს პოლიტიკური და სამხედრო მეცადინეობა, ხშირად ეწყობა ალლუმები და სხვა. 21 ივლისს დილით ადრე ეწყობა ასეული წინა ხაზზე.

ასეულის უფროსი ასეულიდან ყოფს ერთ ოცეულს, რომელმაც უნდა აწარმოვოს მოგერიებითი ბრძოლა. აძლევს მას ამოცანას და გზავნის №-ის გასამგრებლად. სამი საათის შემდეგ მიდიან დარჩენილი ოცეულები. როდესაც გავცდით ბანაკებს, ასეულის უფროსის განკარგულებით ასეული ეწყობა ოცეულებათ, შემდეგ ათეულებათ და განაგრძობენ მოძრაობას. აღსანიშნავია მზვერავების მოძრაობა, თუ რა დაკვირვებით აწარმოებდენ ძიებას.

შემდეგ ყველა ოცეულები უერთდებიან უმთავრეს ნაწილს და გადადიან შეტევაზე, იკავებენ მტრის სიმაგრეს. დასასრულს ასის თავის განკარგულებით იკრიბება მთელი წ. მოლაშქრები და არჩევენ ალლუმის უფროსობით და დიდით მხრივებს.

საერთოდ ალლუმი დამაკმაყოფილებელი გამოდგა.

სამხკორი ი. **შანიძე.**

ᲒᲚᲔᲮᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔᲔᲚᲡ ᲡᲘᲤᲠᲗᲮᲘᲚᲘᲗ ᲛᲝᲔᲙᲕᲐᲠᲘᲗ.

მე-3 ლეგიონი.

ხშირად იწერება ჩვენი გაზეთში, რომ გლეხის ქონებას სიფრთხილით მოეპყრიო, მარა ამას ზოგიერთი ამხანაგი ყურადღებას არ აქცევს და გლეხის საქონელს ძალიან ცუდათ ეპრყობა. ჩვენი ბანაკი სოფლის მახლობლადაა მოთავსებული ბანაკში ხშირად შემოდიან გლეხის ძროხები, ღორები, და სხვა აქვე დაცვენილ თივას, ქერს სჭამენ. იმის მაგივრად რომ საქონელი გადადევნონ, ან გაფრთხილონ გლეხი, რომ მეორედ არ გამოუშვან თავიანთ საქონელი ბანაკში, ზოგიერთი ამხანაგები მისდგებიან სცემდენ პირუტყვს და უწყალოდ სცემენ. რასაკვირველია ეს გლეხსა სწყინს და ცუდი აზრის ხდება წ. არმიელებზე.

საჭიროა ამ უმსგავსობას ბოლო მოეღოს.

სამხკორი **სამელნე.**

ᲩᲕᲔᲜᲗᲐᲜᲐᲪ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲛᲘᲓᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ.

1-ლი არტლეგიონი.

პირველ არტლეგიონის შეერთებულ გუნდში ყველა დარგში მეცადინეობა სისტემატიურად მიმდინარეობს. წერა-კითხვას ახლად შესწავლილნი წითელ არმიელები დიდის ხალისით ეტანებიან გაზეთების და წიგნების კითხვას. მათ სიხარულს საზღვარი არ აქვს. გუნდში გვაქვს მშვენივრად მოწყობილი წითელი კუთხე. გაზეთები ყოველ დღე მოგვდის. საღამოობით ტარდება საუბრები სხვა და სხვა საერთ-პოროტო საკითხებზე. სწარმოების ხმამაღალი კითხვა და შემდეგ წაკითხულის გარჩევა.

წ. ა. **მოლითის პირელი.**

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ.

— **კონკურსი ლეგიონებს შორის.** მე-2 დივიზიონის ბატალიონის სააგიტ.-სპორტ. განყოფილებას განზრახული აქვს მოაწყოს სეპტემბერში ლეგიონების შეჯიბრება (კონკურსი) სკოლის გარეშე მუშაობის დარგში.

— **საპროექციო სანათურები.** პოლიტგანყოფილებამ წინადადება მისცა ყველა ნაწილებს შეიძინონ ახალი ტიპის საპროექციო სანათურები, რომლითაც გაადვილდება სინათლის გაზეთების მოწყობა, სურათების ჩვენება და სხვა.

— **ქვა-ნახშირის ამოღება.** უმაღლეს სამ. საბჭოს გეგმით მომავალ წელში ტყიბულის მაღაროებიდან ამოღებულ იქნება 5.400.000 ფუთი ქვა-ნახშირი.

— **საქართველოს პროფკავშირებს** დღევანდლამდე გაუხსნიათ 138 წიგნსაცავი, სადაც ითვლება 152 ათასი ცალი წიგნი.

— **ჯანსახკომის** საექიმო ქვეგანყოფილება ამ დღეებში შეუდგება დაზღვეულ მეპურეების ჯანმრთელობის გამოკვლევას.

— **მონადირეთა კავშირის** დადგენილებით აკრძალულია ნადირობა შევარდენთა და ქორ-მიმინოთი ხოხბებზე.

— **ტრაქტორების შეძენა.** ა.-კ. საგარეო ვაჭრობის კომისარიატმა შეუკვეთა გერმანიაში კიდევ ათი ტრაქტორი, რომელიც უკვე დაიტვირთა გემზე ქალ. ჰამბურგში.

— **ფოსტა-ტელეგრაფის** სპოლიკო კავშირის განზრახული აქვს შეუდგეს ბორჯომში ჯანყების მუშა-მოსამსახურეთათვის დასასვენებელ სახლის აგებას.

— **სახ.-სამეურნეო გამოფენა.** 1926 წლისათვის ტფილისში ეწყობა სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა. გამოფენაზე მონაწილეობის მიზნით ყველა უცხოელ ფირმებს გაეგზავნათ შესაფერი ცნობები.

— **ბოროტ-მოქმედთა შეპყრობა.** ივლისის განმავლობაში ტფილისის სისხლის სამართლის მილიციამ შეიპყრო 168 ბოროტმოქმედი.

— **აფხაზეთის მრეწველობის** ასაღორძინებლათ საკავშირო უმაღლეს სამეურნეო საბჭომ გადასდო 450 ათასი მანეთი.

ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲐ.

— **წითელ არმიისა და ფლოტის ბაღში.** დღეს გაიმართება დიდი საღამო, უჩვენებენ კინო სურათს „ნაპერწკლისაგან ცეცხლი“ 6 სერიათ.

— **კვირას 16 აგვისტოს** იქნე გაიმაუთება დიდი კონცერტი და კინო სურათი. ორშაბათს კი უჩვენებენ კინო სურათს.

ᲕᲘᲜ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ?

მე-6 ქართულ მსროლელ ლეგიონის უფპოლიტშემადგენლობა სწირავს ორას მანეთს ავიო ქიმიის ფონდის გასაძლიერებლათ და იწვევს თავის მხრივ 1-ლ და მე-3-ე ქართულ მსროლელ ლეგიონის უფპოლიტშემადგენლობას.

მე-5-ე ქართულ მსროლელ ლეგიონის უფპოლიტშემადგენლობა.

ᲜᲐᲠᲔᲕᲘ.

მიწის ქვეშ სამეფო.

ახალი მექსიკის შტატში (ამერიკა) ქალაქ გვადელუპასთან აღმოჩენილ იქნა ამ ახლო წარსულში მიწის ქვეშ მოთავსებული მთელი სამეფო. მისი სიგანე უდრის ნახევარს და სიგრძე კი რამოდენიმე ათეულ მილს (მილი ნაკლებია ვერსზე).

აღმოჩენილია მრავალი ჩონჩხები, იარაღები და ოქახის მოწყობილობები.

არქეოლოგიური გათხრები ყირიმში.

ყირიმში ჩაიდგა პროფეს. ბოროზდინი სამეცნიერო ექსპედიციის სახელმძღვანელოდ, რომელსაც მიზნად აქვს დასახული მოახდინოს გათხრები ყირიმის ძველ სატახტო ქალაქ. სოლხატში (ძველი ყირიმი).

ექსპედიცია შეისწავლის აქვს თუ არა ადგილი ყირიმის თათრების კულტურაში ოქრის ურდოს კულტურის გავლენას.

არქეოლოგიური გამოკვლევანი ამტკიცებენ მას რომ 700 წლის წინად რუსეთის სამხრეთ ნაწილში გამოჩენილი თათრები იყვენ არა ველურები, არამედ კულტურული ხალხი, რომელთაც შეთვისებული ქონდათ ჩინეთისა და შუა აზიის კულტურა.

დახმარების გაწევა საჭიროა მიმოსვლისთვის პოლიარულ ოლქებში.

მთელ რიგ დასავლეთის გამოჩენილ მეცნიერებმა და მათ რიცხვში პროფესორ ნანსენმა მოაწყვეს „პოლიარული ოლქების გამომკვლევი საერთაშორისო საზოგადოება“. ამ ახალ საზოგადოებამ მიიღო დირიჟაბლების ფირმის, ცეპელინის (გვარია ამ საჰაერო ნავების ე. წ. დირიჟაბლების გამომგონებელის) წინადადება ახალი გიგანტი—ცეპელინის აგების შესახებ პოლიარულ ოლქებში სამოგზაუროდ.

მოცულობა ამ ცეპელინისა განზრახულია 105.000 კუბ. მეტრი.

გეგმა ამუნდსენის ახალი გაფრენის შესახებ ჩრდილოეთ პოლიუსზე.

ამუნდსენი კიდევ აპირებს გადაფრენას ჩრდილოეთ პოლიუსზე. ნორვეგიაში გავრცელებულია მოწოდება ნორვეგიელ მეცნიერების, სადაც ისინი მოუწოდებენ ადგილობრივ მცხოვრებს დახმარება აღმოუჩინონ „ამუნდსენის ფონდს“ პოლიარულ ოლქების გამორკვევის გასაგრძელებლად.

ცნობილ მფრინავმა, ერთერთ დირიჟაბლის უფროსმა ეკკენერმა, ურჩია ამუნდსენს პოლიარულ ქვეყნების გამორკვევისთვის ისარგებლოს ცეპელინით, რომელიც მისი აზრით უფრო გამოსადეგია ამ ამოცანის შესასრულებლად ვიდრე თვითმფრინავი.

ᲕᲘᲡ ᲐᲥᲕᲡ ᲡᲐᲬᲘᲜᲐᲐᲚᲛᲓᲔᲒᲝ?

მე-6 ლეგიონის მე-9 კომუჭრედში შემოტანილი აქვს განცხადება კომპარტიის კანდიდატათ, მიღების შესახებ მე-7- ასეულის მამასახლის ამხ. გრიგორი ივანესძე რობაქიძეს, მცხოვრები სენაკის მაზრის, სოფელ შხეფის. თუ ვინმეს აქვს საწინააღმდეგო გთხოვთ გვაცნობოთ ერთი კვირის განმავლობაში.

მე-6-ტერლეგიონის მე-3-ე ათასეულის მე-9-ე კომუჭრედში.

1-ლ ქ. მ. დ. ცალკე მესანგრე ასეულის კომუჭრედში შემოტანილი აქვთ განცხადება პარტიის კანდიდატობიდან პარტიის წევრად გადარიცხვის შესახებ: 1. ამხ. მაიერი პავლეს ძე, თბილისის მცხოვრები, 2. ამხ. ნაზარიოვი ივანეს ძე, თბილისის მცხოვრები, 3. ამხ. ტერ-ოგანეზოვი გრიგორი ვართანის ძე, თბილისელი. ყველა ზემო აღნიშნული ამხ. არიან საქ. კომპარტიის კანდიდატები და თხოულობენ პარტიის წევრათ გადარიცხვას.

ახ. ლენინელთა კომუნისტური ჯგუფში აქვთ შემოტანილი განცხადებები ქვემო ჩამოთვლილ ამხ., რომლებიც თხოულობენ კომკავშირის წევრებად მიღებას: 1. ბატიაშვილი ვასილი, თელავის მაზრა, სოფ. ქვემოხოდაშენი, 2. დავითელაშვილი დავითი, გორის მაზრა, სოფ. ნიაბი, 3. დვალი ალექსანდრე, რაჭის მაზრა, სოფ. შავრა, 4. გიორგელაშვილი გიორგი, თელავის მაზ. სოფ. კურდღელაური, 5. კაკაძე გრიგორი, 6. ჭყოიძე ივანე, შორაპნის მაზრა, 7. გელბახიანი მიხეილი, შორაპნის მაზრა, 8. ვაშაყაშვილი ბესო, 9. კაკვიძე აბროსი, რაჭის მაზრა, სოფ. ცაბი, 10. ვახვახიშვილი ნიკო თელავის მაზრა, 11. აფრიაშვილი სერგო, თელავის მაზრა 12. ვეფხვაძე იპოლიტე, შორაპნის მაზრა, 13. ცუცქირიძე ვარლამ, შორაპნის მაზრა, 14. სუქნიძე გრიგორი, შორაპნის მაზრა. თუ ვისმეს აქვს საწინააღმდეგო გთხოვთ გვაცნობოთ წერილობით ცალკე მესანგრე ასეულის კომუჭრედს.

კომუჭრედის მდივანი **ჯავახოვი.**

პასუხისმგებელი რედაქტორი ლ. ჩანტლაძე.